

та аспірантів ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди». 2015. Випуск 25/1. С. 7-10.

3. Лаптев В. В. Проблеми удосконалювання підприємницького законодавства. Прав. регулювання підприємницької діяльності. М., 1995. С. 4–17.

4. Пушкар З. Стратегічне планування регіонального розвитку [Електронний ресурс] / З. Пушкар, Б. Пушкар // Наука молода: минуле, сучасне, майбутнє. 2008. Вип. 13. С. 100-105.

5. Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на період до 2020 року. Постанова Кабінету Міністрів України від 6 серпня 2014 р. № 385.

6. Про Стратегію сталого розвитку «Україна – 2020». Указ Президента України від 12 січня 2015 року. № 5/2015. 7. Саніахметова Н. О. Підприємницьке право: Суб'єкти підприємництва. Кредитування. Оренда. Лізинг. Зовнішньоекономічна діяльність. Інвестиції. Антимонопольне законодавство. Захист від недобросовісної конкуренції. Реклама : навч. посіб. К. : А. С. К., 2001. 704 с. 8. Седова М.О. Формирование и критерии оценки эффективности региональной инвестиционной стратегии. Библиотека ЕГПУ. URL: //www.egpu.ru/lib/elib/Data/Content/128867586052457742/

9. Стойка В. О., Стойка С. О., Курмаев П. Ю. Організаційно-економічні основи активізації енергоощадних технологій у закладах освіти. Економіка. Фінанси. Право. 2016. № 12/4. С. 45–48.

10. О Стратегии экономического и социального развития Автономной Республики Крым на 2011-2020 годы. Постановление Верховной Рады Автономной Республики Крым от 22 декабря 2010 г. № 12116/10.

E-mail: 73vmelnik@gmail.com

УДК 338.45 (477)

Нешкумай (Григоренко) А.А.

здобувач, викладач кафедри економічної теорії та міжнародної економіки,
Харківський інститут фінансів

Київського національного торговельно-економічного університету

МІСЦЕ ПРОМИСЛОВОГО КОМПЛЕКСУ В НАЦІОНАЛЬНІЙ ЕКОНОМІЦІ

У статті досліджено сучасне значення та місце промислового комплексу в національній економіці та обґрунтовано, що він є основою національної економіки. Важлива роль промислового комплексу в розвитку й підвищенні ефективності всієї економіки країни визначається тим, що від рівня його розвитку залежить технічне переозброєння й інтенсифікація всіх галузей економіки, підвищення рівня життя населення, зміцнення обороноздатності країни. Розглянуто соціально-економічну структуру національної економіки та особливості функціонування промислового комплексу як складного системного утворення. Визначено, що успішність функціонування національної економіки у значній мірі залежить від прогресивності її соціально-економічної структури та злагодженості усіх елементів.

Ключові слова: національна економіка, господарський комплекс, промисловий комплекс, структура економіки, економічна система, продуктивні сили.

МЕСТО ПРОМЫШЛЕННОГО КОМПЛЕКСА В НАЦИОНАЛЬНОЙ ЭКОНОМИКЕ

Нешкумай (Григоренко) А.А.

В статье исследовано современное значение и место промышленного комплекса в национальной экономике и обосновано, что он является основой национальной экономики. Важная роль промышленного комплекса в развитии и повышении эффективности всей экономики страны определяется тем, что от уровня его развития зависит техническое перевооружение и интенсификация всех отраслей экономики, повышение уровня жизни населения, укрепления обороноспособности страны. Рассмотрено социально-экономическую структуру национальной экономики и особенности функционирования промышленного комплекса как сложного системного образования. Определено, что успешность функционирования национальной экономики в значительной степени зависит от прогрессивности ее социально-экономической структуры и слаженности всех элементов.

Ключевые слова: национальная экономика, хозяйственный комплекс, промышленный комплекс, структура экономики, экономическая система, производительные силы.

PLACE OF THE INDUSTRIAL COMPLEX IN THE NATIONAL ECONOMY

Neshkumai (Grygorenko) A.

The article studies present-day importance and place of an industrial complex in the national economy. It is substantiated that industrial complex is the core of national economy and factor of providing its qualitative growth. An important role of industrial complex in the development and improvement of efficiency of the whole economy of the country is determined by the fact that technical re-equipping and intensification of all branches of the economy, raising of living standards of the population, strengthening the defence capability of the country depend on the level of this complex's development. Socio-economic structure of the national economy and features of operation of industrial complex as a complicated system formation are considered. It is determined that the successful operation of the national economy considerably depends on the progressiveness of its socio-economic structure, consistency of all elements.

Keywords: national economy, economic complex, industrial complex, structure of economy, economic system, productive forces.

Постановка проблеми. Найважливішим елементом господарського комплексу національної економіки є промисловий комплекс, який забезпечує безперервне насичення ринку засобами виробництва й споживчими товарами. Україна має один з найбільших в Європі структурно диверсифікований промисловий комплекс. Він включає в себе різноманітні галузі промисловості: від добування найважливіших сировинних ресурсів, їх переробки, до виробництва аерокосмічної продукції. Стан справ у промисловому комплексі, перспективи його подальшого розвитку справляють вирішальний вплив на стан і розвиток національної економіки в цілому, на соціальне благополуччя суспільства, на позицію, яку займає країна у глобалізованому світі.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідженню сучасного змісту і проблем розвитку національних економік і промислових комплексів в їх структурі присвячені роботи О.І. Амоши, В. М. Гейця, Л.В. Шинкарук, М.М. Якубовського, В.І. Кононенко, Л.О. Збаразької, Л.М. Шаблістої, Т.М. Камінської, А.І. Макогон, В.О. Гордієнко, Т.І. Артёмової, Р.В. Яковенко, Л.С. Шевченко. Проте в множині публікацій недостатньо уваги приділяється особливостям функціонування промислового комплексу національної економіки як складного системного утворення, не наголошується, що промисловий комплекс – ядро національної економіки і фактор забезпечення її якісного зростання.

Мета статті. Метою дослідження є теоретичне обґрунтування змісту та значення промислового комплексу в структурі національної економіки.

Виклад основного матеріалу. Формування і розвиток промислового комплексу відбувається лише в умовах складної соціально-економічної системи, якою є національна економіка. Національна економіка – це складний господарський комплекс з багатосторонніми економічними зв'язками, що сформувався як результат історичного розвитку нації в межах державних кордонів країни та характеризується відповідною пропорційністю, стійкістю та цілісністю.

Національна економіка як системний об'єкт дослідження має певну структуру. Під структурою економіки розуміють співвідношення різних елементів економічної системи, що відображають народногосподарські пропорції та стан суспільного поділу праці [1, с. 240]. Серед таких елементів, насамперед, виділяють виробничі сили та виробничі відносини. Взаємозв'язок, взаємодія та відповідність виробничих сил (засобів праці, предметів праці та людини) і виробничих відносин (насамперед відносин власності) є джерелом і визначальним фактором розвитку економіки.

Структура національної економіки визначається макроекономічними пропорціями – кількісними співвідношеннями між різними підрозділами та сферами суспільного виробництва, галузями, територіально-регіональними складовими [2, с. 20]. Характер економічних пропорцій обумовлений тією стадією процесу відтворення, до якої вони належать. Основою становлення пропорцій є, з одного боку, суспільні потреби, а з другого – можливості створення предметів потреб.

Успішність функціонування національної економіки у значній мірі залежить від прогресивності її соціально-економічної структури, злагодженості усіх елементів. Соціально-економічна структура відображає суспільний устрій національної економіки, загальні суспільні умови, при яких відбувається відтворення усіх її елементів.

У соціально-економічній структурі національної економіки виділяються три найважливіші елементи, що приналежні кожній соціально-економічній системі: продуктивні сили національної економіки; економічні відносини, тобто суспільна форма, в якій відбувається розвиток цих продуктивних сил; інституційна форма господарських відносин.

До елементів продуктивних сил національної економіки відносяться, в першу чергу, кадровий потенціал, люди з їх вмінням, професійною кваліфікацією, інтелектом, які є активним фактором господарської діяльності.

Матеріально-технічний потенціал, що входить у продуктивні сили національної економіки, свідчить про рівень технічної озброєності працівника, технологію виробництва, предмети праці (сировина, матеріали, енергоресурси), що в ньому використовуються.

Природно-ресурсний потенціал – важливий фактор розміщення продуктивних сил, який включає природні ресурси і природні умови.

Елементи соціально-економічної структури національної економіки найтіснішим чином взаємозв'язані. Розвиток продуктивних сил відбувається у процесі певних економічних відносин між людьми, що обумовлені існуючим в країні соціальним устроєм суспільства (ринкова економіка, централізовано планова економіка, змішана економіка, транзитивна економіка тощо). Економічні відносини утворюють соціальну оболонку продуктивних сил. За ними стоять відносини власності, що визначають, в чітких інтересах відбувається розвиток продуктивних сил, які мотиви їх руху.

У розвитку соціально-економічної структури національної економіки найважливішим є узгодження цих її елементів – продуктивних сил і економічних відносин.

Не може зберігатися без змін характер економічних відносин в країні спочатку на низькій, а потім вищих ступенях розвитку продуктивних сил. Зростання технічної оснащеності виробництва, масове застосування сучасних технологій на основі досягнень науки, піднесення робочої сили до поняття інтелектуального капіталу і інші параметри, що характеризують продуктивні сили країни, вимагають відповідної еволюції економічних відносин. Вони повинні відповідати рівню розвитку продуктивних сил.

Сутність і характер економічних відносин має проявлятися у конкретних формах спілкування, правилах поведінки людей в процесі господарської діяльності, як законодавчо закріплених державою, так і не закріплених, але таких, що діють як загальноприйняті моральні норми. Це є інституційні форми економічних відносин, що залежать від ступеню усвідомлення суспільством умов свого існування на певному етапі розвитку. Вони обумовлюють безпосередні форми організації суспільного життя у сфері господарської діяльності: юридичне забезпечення, традиції, мораль, віра, етика, естетика. До них відносяться також державні органи, громадські, формальні і неформальні організації, що запроваджують у життя норми господарської поведінки.

Найактуальніше значення для національної економіки, яка знаходиться на стадії становлення і укріплення, або у кризовому стані, має виділення у її структурі промислового комплексу, визначення його ролі, вимог і ефективних напрямів розвитку. Місце промислового комплексу в національній економіці відображено на рис. 1.

Промисловий комплекс національної економіки – це системно взаємопов'язана сукупність галузей матеріального виробництва, які продукують засоби виробництва, предмети споживання, здійснюють виробничі послуги, що забезпечує матеріальні засади суспільного виробничого відтворювального процесу.

Промисловий комплекс національної економіки як складне системне утворення підпорядковується загальним і специфічним вимогам розвитку відкритих економічних систем. Особливостями функціонування промислового комплексу національної економіки як складного системного утворення є:

- наявність місії;
- єдина кінцева мета;
- структура;
- постійний розвиток;
- наявність принципів та ознак системи, що впливають на функціонування промислового комплексу;
- відкритість та глобалізація у світове господарство.

Функціонування усіх складових елементів промислового комплексу підпорядковано головній місії, що відповідає основоположним вимогам демократичних держав: забезпечення самодостатності національної економіки.

Головна місія розгортається у більш конкретну мету, на яку спрямовується розвиток промислового комплексу: забезпечення засобами виробництва та предметами споживання національну економіку.

До основних принципів, на яких базується формування та розвиток промислового комплексу як системи національної економіки, відносяться: інтегративність, ієрархічність, цілісність [3, с. 32].

Інтегративність промислового комплексу національної економіки полягає в наявності набору системоутворюючих чинників; означає володіння властивостями, які відсутні у окремих компонентів.

Основні особливості ієрархічності полягають в тому, що внаслідок комунікативності між рівнями ієрархії складної економічної системи кожен рівень має подвійні властивості. По відношенню до нижчого даний рівень має характер автономного цілого, а по відношенню до вищого – має властивості залежної частини [3, с. 21].

Ієрархічність промислового комплексу національної економіки означає не тільки ієрархію формування її компонентів, але і включення її як підсистеми в надсистему регіонального або світового масштабу.

На особливу увагу заслуговує проблема цілісності промислового комплексу національної економіки. У теорії систем цілісними вважаються системи, які при найвищих рівнях складності та структурної розчленованості зберігають такий міцний зв'язок між своїми підсистемами й елементами, який сильніший за зв'язки із зовнішнім середовищем, що й забезпечує системі можливість самозбереження, самовдосконалення, саморозвитку при незмінній якісній визначеності [4].

Рух до цілісного промислового комплексу означає формування єдиної взаємопов'язаної системи галузей промисловості, яка спирається на розгалужену інфраструктуру, на спільність інтересів регіонів, що сприяє усуненню нерівномірності їх розвитку. Цілісний промисловий комплекс утворює ядро самодостатньої економіки, виступає гарантією економічної безпеки держави, фактором зміцнення позицій країни в глобальній системі економічних відносин.

Деякі вчені до принципів розвитку економічної системи відносять динамічність та стійкість.

Динамічність – саморозвиток промислового комплексу як результат становлення його як складної відкритої не рівноважної системи, що перебуває у постійному саморусі [5, с. 11]. Тобто це здатність постійно підтримувати власні ресурси в конкurentоспроможному стані під впливом науково-технічного прогресу та інших внутрішніх і зовнішніх умов, що змінюються.

Під стійкістю розуміють здатність промислового комплексу в певний період часу забезпечувати виконання своїх функцій, досягати поставлених цілей, зберігати всю сукупність своїх властивостей.

До основних ознак промислового комплексу як складної виробничої системи відносять [6, с. 13]:

- 1) наявність сукупності елементів (підсистем), що мають певну організаційну форму: підприємство – цех – дільниця – робоче місце;
- 2) цілісність – окремі елементи функціонують не самі по собі, а тільки як частини цілого;
- 3) наявність зв'язків між елементами системи, що характеризуються напрямком, характером, видом, відношенням до системи і об'єкту управління;
- 4) відкритість – обмін інформацією, надходження ресурсів;
- 5) цілеспрямованість – наявність цілей функціонування;
- 6) наявність системи управління;
- 7) довготривалість – здатність тривалий час зберігати свою результативність;

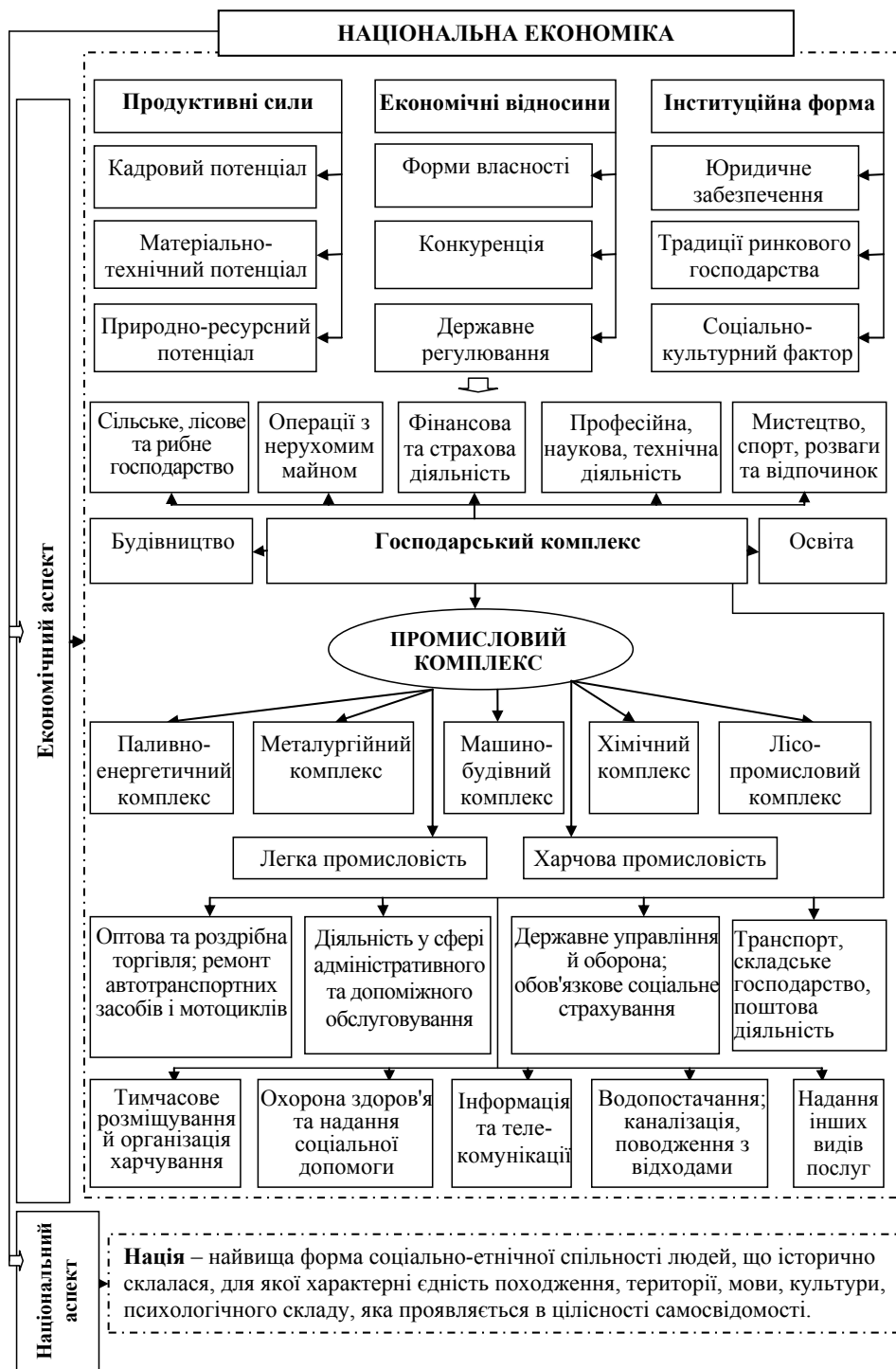

Рис. 1. Місце промислового комплексу в національній економіці

8) багатогалузевість – важливіша ознака сучасної промисловості, що характерна для розвинутої національної економіки.

Перевагою багатогалузевого промислового комплексу є те, що він забезпечує стає зростання ВВП країни та відхід від сировинної спрямованості економіки, підвищення конкурентоспроможності обробних галузей промисловості, створення нових робочих місць та зниження рівня безробіття, дозволяє модернізувати технологічний базис промислового виробництва.

В науковій літературі існує досить велика класифікація видів промислових комплексів у залежності від низки ознак і факторів їх розвитку.

Узагальнений погляд на промисловий комплекс національної економіки представлено на рис. 2.

До одних з найбільших у Європі та структурно розгалужених відноситься промисловий комплекс України. Глибокі кризові явища, порушення нормального відтворювального процесу в країні, воєнні дії, що охопили промислові райони мають руйнівні наслідки. Тим не менш потребують збереження і відновлення усі

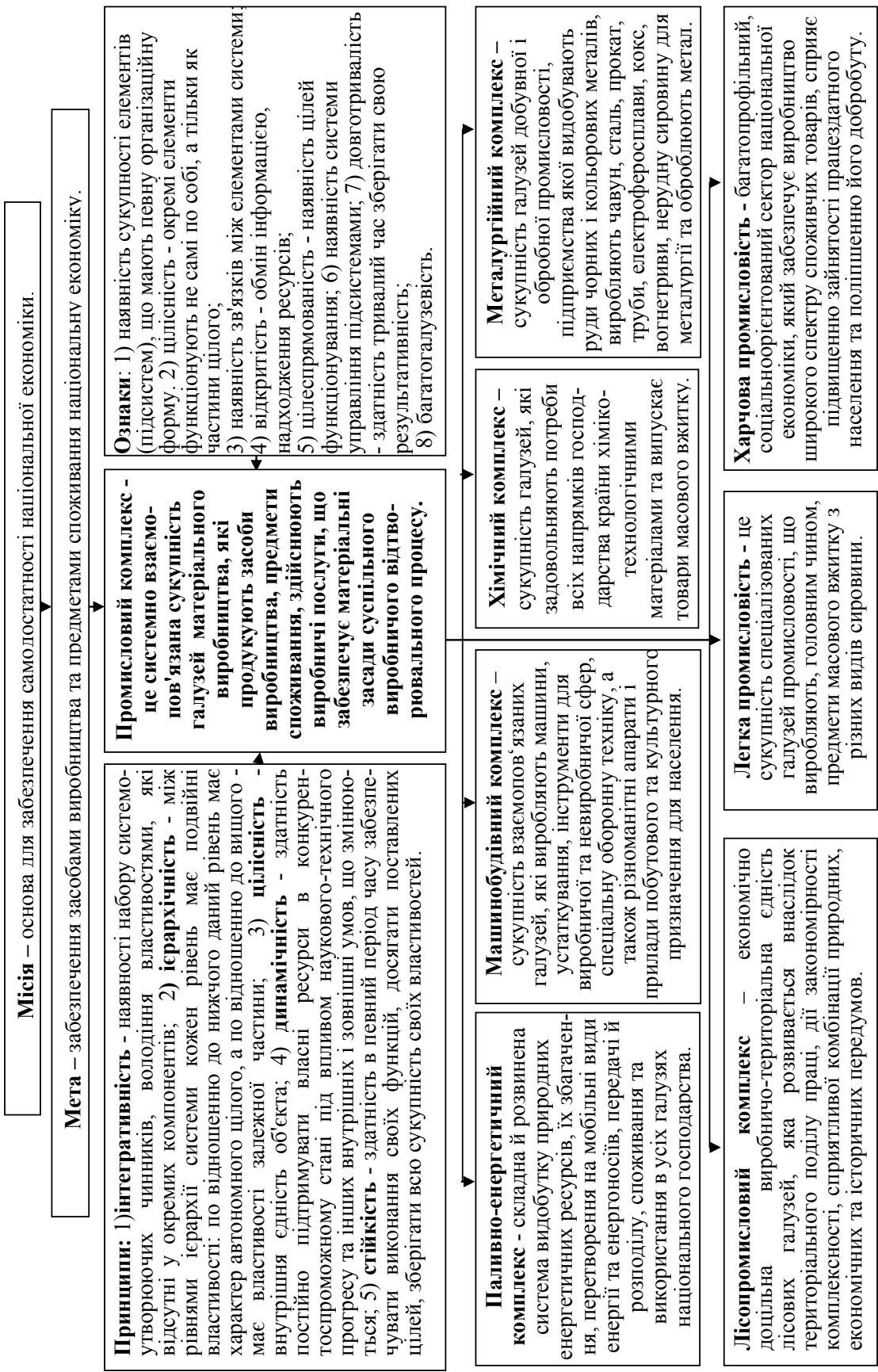

Рис. 2. Промисловий комплекс національної економіки

структури промислового комплексу країни. Промисловий комплекс України включає :

- паливно-енергетичний комплекс;
- металургійний комплекс;
- машинобудівний комплекс;
- хімічний комплекс;
- лісопромисловий комплекс.

До промислового комплексу входять також такі важливі для забезпечення життєдіяльності населення галузі, як легка та харчова промисловість, але вони не визначаються як окремі сформовані комплекси.

Паливно-енергетичний комплекс (ПЕК) являє собою складну й розвинену систему видобутку природних енергетичних ресурсів, їх збагачення, перетворення на мобільні види енергії та енергоносіїв, передачі й розподілу, споживання та використання в усіх галузях національного господарства [7, с. 8].

ПЕК створює передумови для розвитку паливоємних виробництв і є базою для створення промислових комплексів. Підприємства ПЕК – основа формування багатьох елементів територіальної організації народного господарства. Біля об'єктів енергетики виникли потужні промислові вузли і центри (наприклад, Запоріжжя), навколо яких утворилися територіально-виробничі комплекси і промислові райони.

Металургійний комплекс – це сукупність галузей добувної і обробної промисловості, підприємства якої видобувають руди чорних і кольорових металів, виробляють чавун, сталь, прокат, труби, електроферосплави, кокс, вогнетриви, нерудну сировину для металургії та оброблюють метал [5, с. 244].

Металургія є важливою галуззю важкої промисловості, однією з основних частин фундаменту всієї економіки країни. Практично немає такого підприємства, яке в тій чи іншій мірі не використовувало б продукцію чорної металургії, адже чорні метали – це основний конструкційний матеріал для виготовлення засобів та знарядь виробництва, від кількості та якості якого в значній мірі залежать рівень розвитку виробничих сил країни, темпи і масштаби технічного прогресу [8, с. 279]. Крім того, металургійний комплекс – головне джерело валютних надходжень до бюджету держави від продажу металопродукції на зовнішніх ринках.

Машинобудівний комплекс – це сукупність багатьох взаємопов'язаних галузей, які виробляють машини, устаткування, інструменти для виробничої та невиробничої сфер, спеціальну оборонну техніку, а також різноманітні апарати і прилади побутового та культурного призначення для населення [9, с. 62].

Машинобудівний комплекс визначає рівень наукового, технологічного, виробничого і кадрового потенціалів країни, обороноспроможності держави, формування матеріально-речового каркаса всіх виробничих підприємств, і становить фундамент розвитку національної економіки та надає їй інноваційного характеру. Підприємства машинобудівного комплексу виступають найбільш великими споживачами робочої сили. Тому їх внесок у вирішення проблем зайнятості варто вважати вирішальним.

Хімічний комплекс – це сукупність галузей, які задовольняють потреби всіх напрямків господарства країни хіміко-технологічними матеріалами та випускає товари масового вжитку [10, с. 83]. Значення хіміч-

ного комплексу в господарстві величезне. Його розвиток робить вирішальний вплив на задоволення потреб населення товарами побутової хімії. Застосування полімерних матеріалів покращує і прискорює технологічні процеси в промисловості, сприяє вдосконаленню конструкцій машин і устаткування, підвищенню якості продукції і зниженню її собівартості, забезпечує ріст продуктивності праці.

Хімія – основний утилізатор відходів промисловості. Використання хімії для підвищення врожайності полів і продуктивності тваринництва відкриває широкі можливості в задоволенні потреби держави в продуктах харчування і промисловості в сировині [11].

Лісопромисловий комплекс (ЛПК) – це економічно доцільна виробничо-територіальна єдність лісових галузей (від вирощування і експлуатації лісу до глибокої переробки деревини), яка розвивається внаслідок територіального поділу праці, дії закономірності комплексності, сприятливої комбінації природних, економічних та історичних передумов [12, с. 8]. У своїй роботі ЛПК тісно пов'язаний з іншими комплексами національної економіки. Продукція ЛПК використовується в машинобудуванні, легкій промисловості, на транспорті, у зв'язку, в будівництві.

Легка промисловість – це сукупність спеціалізованих галузей промисловості, що виробляють, головним чином, предмети масового вжитку з різних видів сировини [13, с. 41]. Підприємства легкої промисловості виробляють продукцію виробничо-технічного і спеціального призначення, яка використовується у меблевій, авіаційній, автомобільній, хімічній, електротехнічній, харчовій і інших галузях промисловості, у сільському господарстві, у силових відомствах, на транспорті і в охороні здоров'я.

Харчова промисловість – багатопрофільний, соціальноорієнтований сектор національної економіки, який забезпечує виробництво широкого спектру споживчих товарів, сприяє підвищенню зайнятості працездатного населення та поліпшенню його добробуту [14, с. 166]. Залежно від ступеня відносної незалежності харчової промисловості визначає потенційну безпеку держави, оскільки саме від розподілу харчових виробництв у країні, від наявності на території країни самостійних ресурсних баз, що забезпечують функціонування харчової промисловості, залежить можливість автономного виживання країни в критичних макроекономічних умовах, або в умовах виникнення форсмажорних ситуацій.

Висновки. Промисловий комплекс – ядро національної економіки. На його підприємствах виробляються знаряддя праці, технічні, апаратні засоби, прибори, які безперервно удосконалюються і озброюють людину, розширюють простір її діяльності, підвищують суспільну продуктивність праці. В той же час вирішальну роль відіграє промисловий комплекс у забезпеченні суспільства матеріальними умовами зростання добробуту, соціального розвитку суспільства. Україна, що обрала європейський вектор розвитку, повинна рухатись в напрямі більш раціональної структури промислового комплексу. Адже кожна розвинена держава, незважаючи на певний рівень спеціалізації в системі міжнародного поділу праці, спирається на власний багатогалузевий промисловий комплекс, коли входить у світовий економічний простір.

1. Яковенко Р. В. Національна економіка : навч. посіб. Кіровоград. нац. техн. ун-т, Каф. екон. теорії та права. 2-ге вид., випр. Кіровоград : КОД, 2010. 547 с.
2. Національна економіка: навч. посіб. / кол. авт.: Л.С. Шевченко, О.А. Гриценко, Т.М. Камінська та ін. за заг. ред. Л.С. Шевченко. Х.: Нац. ун-т «Юрид. акад. України», 2011. 182 с.
3. Барышева Г.А., Острая Т.Б. Национальная экономика: учебное пособие. Национальный исследовательский Томский политехнический университет. Томск: Изд-во Томского политехнического университета, 2011. 204 с.
4. Данилишин Б.М., Пилипів В.В. Формування цілісної національної господарської системи: соціолого-економічні аспекти. Вісник НАН України, 2008. № 7. С. 3-11.
5. Національна економіка: навч. посібник / за заг. ред. В.П. Решетило; Харк. нац. акад. міськ. госп-ва. Х.: ХНАМГ, 2009. 386 с.
6. Касперович С. А. Организация производства и управление предприятием : учеб. пособие для студентов технических специальностей / С. А. Касперович, Г. О. Коновальчик. Минск: БГТУ, 2012. 344 с.
7. Самсонов В. С. Экономика предприятий энергетического комплекса : учеб. для вузов / В. С. Самсонов, М. А. Вяткин. М. : Высшая школа, 2001. 416 с.
8. Семенов В. Ф. Регіональна економіка: Навчальний посібник. К.: Леся, 2008. 595 с.
9. Немець Л. М., Сільченко Ю. Ю., Вірченко П. А. Економічна і соціальна географія України. Навчальний посібник. Харків, 2014. 265 с.
10. Тюленева Ю. В., Андрієнко М. А. Роль і значення хімічного комплексу в економіці України. Сучасні проблеми економіки і підприємництва. 2017. Вип. 19. С. 83-87.
11. Экономика химической промышленности. Под ред. В. Д. Якобсона. М.: Высшая школа, 2007. 350 с.
12. Шаблій О. І. Лісопромислові комплекси Української РСР. Питання теорії моделювання. Львів: Вища шк., 1973. 198 с.
13. Левковська Т. В. Економічні проблеми легкої промисловості України. Інноваційна економіка. 2013. №3. С. 41-47.
14. Васильченко К. Г. Стан, проблеми та перспективи розвитку інноваційної діяльності у харчовій промисловості України. Стратегія економічного розвитку України. 2013. № 33. С. 166-173.

E-mail: graa745@gmail.com

УДК 330.341.4-043.86:63(477)

Однорог М.А.

кандидат економічних наук, доцент,
докторант відділу теорії економіки і фінансів,
Науково-дослідний фінансовий інститут
ДННУ «Академія фінансового управління»
Міністерства фінансів України

ЕВОЛЮЦІЯ ІНСТИТУЦІОНАЛЬНОЇ СТРУКТУРИ АГРАРНОЇ СФЕРИ УКРАЇНИ ПІД ВПЛИВОМ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ

Проведено системно-еволюційний аналіз інституціональної структури вітчизняної аграрної сфери в негативному аспекті, як складного історичного процесу зміни субоптимальних інститутів та механізмів. Зроблено спробу уточнення поняття сутності та змісту інституціональної структури аграрної сфери та дана класифікація різноманіття її конкретних форм у єдності функціонального, рівневого та відтворювального підходу. Систематизовані специфічні інституціональні «пастилки» аграрної сфери за етапами еволюції та рівнями їх реалізації. В результаті дослідження конкретизована предметна область та розроблений базовий категоріальний ряд інституціональної економічної теорії аграрної сфери та аргументовано, що інституціональна структура представляє собою комплекс стабільних функціонально-статусних відносин.

Ключові слова: аграрна сфера, інституціональна структура, інституції, інститути, еволюція, інституціональні «пастилки».

ЭВОЛЮЦИЯ ИНСТИТУЦИОНАЛЬНОЙ СТРУКТУРЫ АГРАРНОЙ СФЕРЫ УКРАИНЫ ПОД ВОЗДЕЙСТВИЕМ ИННОВАЦИОННОГО РАЗВИТИЯ

Однорог М.А.

Проведен системно-эволюционный анализ институциональной структуры отечественной аграрной сферы в негативном аспекте как сложного исторического процесса смены субоптимальных институтов и механизмов. Предпринята попытка уточнения понятия сущности и содержания институциональной структуры аграр-